

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae

Schnorrenberg, Anno

Coloniae, 1740

XXI. Quod semel placuit, amplius displicere non potest.

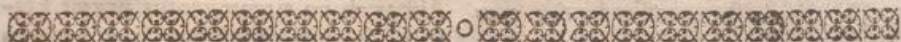
[urn:nbn:de:hbz:466:1-62040](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62040)

nuntiavit, præsertim cum Privilegio usus fuerit. Si verò nondum consummata fuit præscriptio, dum impetratum privilegium, bonam fidem non habuit, nec consequenter præscripsit.

(H) Secundum doctrinam *Cap. ut quis. 25. de elect. in 6.* electus unam electionem Confirmatori præsentare debet confirmandam, quâ rejectâ non fit transitus ad secundam.

(I) Cajus in pœnam mendacii ad reparationem damni in solidum condemnatur. *L. 1. §. 15. ff. si quadrup. pauper.*

(K) Casum tradit *Cap. fin. de solution.* Ubi statuitur quod is, qui conqueritur, indebitam pecuniam se solvissè, probare teneatur, quod indebitè sit soluta, nisi ejus adversarius solutionem inficiens exinde convincatur, tunc enim diffidenti onus incumbit probandi, quod debitum recepisset, ideòque Creditor negans solutam pecuniam, postquam solutio probata, in se onus probandi suscipit, quod pro alio debito soluta fuerit pecunia.

REGULA XXI.

Quod semel placuit, amplius displicere non potest.

Quzres primò. Quis hujus Regulæ sensus?

1. Quod ex libero voluntatis consensu semel ita placuit, ut inde Jus alteri sit quæsitum, eo invito, & cum Juris jam quæsitæ læsione revocari non potest. Concordat Regula 33. *mutare Consilium quis non potest, in alterius detrimentum.*

Exempla Regulæ sunt 1mò in matrimonio Carnali maximè consummato, quod nullâ humanâ potestate dissolubile est. 2do in professione religiosa. 3tio. In Contractibus & Conventionibus, sicut enim ab initio libera unicuique contractum in eundi,

vel non in eundi est potestas, sic constitutæ semel obligationi invito compaciscente renuntiare non licet. *L. cur. §. de obligat. & act. 4to in Juramento. Cap. cum contingat. 28. de Jurejur. Cap. quamvis. 2. de pact. in 6. 5to in votis, licet enim universis liberum sit arbitrium in votendo, usque adeo tamen solutio necessaria est post votum, ut sine propriæ salutis dispendio alicui non liceat resilire. *Cap. licet. 6. de voto. 6to in judiciis, in quibus nec actori post litem contestatam reo invito recedere permissum est. *L. pure. §. ff. de doli mal. & met. except.* nec reus, postquam semel per litis contestationem in**

Judi-

Judicem consensit, eum velut incomperentem vel suspectum recusare potest, nisi nova suboriatur causa, *Cap. 1. de judic. Cap. pastoralis. 4. de excepti.* nec Judex Sententiam definitivam, quam semel pronuntiavit, revocandi habet libertatem. *L. Judex § 5. de re judicat. 7mo* in electionibus publicatis electoribus ab electo recedere non licet. *8vo* in beneficiorum collationibus & resignationibus, quod semel placuit, revocari nequit. *Cap. extransmissa. 3. de renuntiat. Cap. si tibi absenti. 17. de praebend. in 6.*

Quæres *secundò*. Quæ sunt ab hac Regula exceptiones?

1o. Sequentes: *1mo* licitum est recedere ab eo, quod semel placuit, si cum Consensu utriusque partis fiat recessus, præterquam in matrimonio Consummato, quod non nisi morte naturali unius ex Conjugibus dissolubile est, & professione Religiosâ, à qua recedere nefas est, nisi ad Ordinem transeat strictiorem.

2do. Impuberes postquam pubertatis annos attigerunt, à sponsalibus, quæ ante pubertatem contraxerunt, recedere possunt *Cap. de illis. 7. Cap. à nobis. 8. de desponsat. impuber.*

3to. Sponsi de præsentibus, sive qui ratum contraxerunt matrimonium, ante ejus consummationem resilire valent, religionem ingrediendo, ad quem finem datur bimestre, intra quod matrimonium consummare non tenentur,

sed an religionem intrare velint, deliberandi habent facultatem. *Cap. verum. 3. Cap. ex publico. 7. de convers. conjugat.*

4to. In contractibus innominatis: do, ut des, do, ut facias, facio, ut des, facio, ut facias ante impletionem Contractus ex parte unius datur locus pœnitentiæ. *L. si pecuniam. §. ff. de condition. caus. dat.*

5to. In mandato ac Societate re adhuc integrâ tam ex parte mandantis, quàm mandatarii pœnitere licet. *§. Mandatum instituit. de mandat. §. manet. instituit. de Societ.*

6to. In ultima voluntate, quàm quilibet semper mutare potest, imò testator ne à priori voluntate recedat, sibi ipsi legem ponere nequit. *L. si quis. 22. ff. de legat.*

7mo. In Sententia interlocutoria, quam Judex revocare & corrigere potest. *Cap. cum cessante. 60. de appellat.*

8vo. In Appellatione, pars enim appellans ab interpositâ appellationis prosecutione semper desistere potest. *L. si quis libellos. 28. C. de appellat.*

9no. Demum Generaliter ab illo, quod ante placuit, recedere licet, quando nova supervenit causa, aut tale quid ad notitiam deducitur, quod ante cognitum prius placitum impedivisset, cum ea, quæ de novo emergunt, novo indigeant consilio. *Cap. pastoralis. 4. de excepti.*

CASUS.

Gebelina Matrimonium promissit Titio, quem, quia aliquando Monachum, & cum aliis fornicatum fuisse intelligit, à Sponsalibus recedere intendit. (A) Aut simplex castitatis votum emittendo, aut eum alio contrahendo. (B) Id advertens Titius Gebelinam dolosè inducit, ut coram Parocho contrahat, quæ tamen matrimonium contractum consummare recusat. (C) Sed votum castitatis facit. (D) Et matrimonium invalidum esse præ tendit. Titius Gebelinam ad Officialem citat, qui Cajum Causæ nominat Commissarium, quem post litem contestatam ut suspectum recusare conatur. (E) Tandem in arbitros uterque compromittit, adjecto juramento, quod eorum stare velint arbitrio. Arbitri dant laudum, quod Gebelina validum sit cum Titio matrimonium,

Gebelina ne laudo stare, & matrimonium consummare teneatur, Religionem strictiorem ingreditur, in qua cum propter nimium rigorem manere non possit, exit è Novitiatu. (F) Et laxiorem ingressa, testamentum excluso Marito, quem ante ex asse hæredem instituerat, in Monasterii condit favorem. (G) Professa ad strictiorem Ordinem sese obligari existimat, cum recordetur, quod ante matrimonium hunc Ordinem ingrediendi, & in illo usque ad vitæ finem perseverandi votum emisit. (H) Monasterii Mater resistit, quâ licet contradicente Gebelina cum tota substantia sua ad prius Monasterium redire parat, maxime cum Moniales illius eam absque novo Novitiatu se suscepturas appromittant. (I)

RESOLUTIO.

(A) **G**ebelina à sponsalibus recedendi habet facultatem, quando novum quid emergit, vel ad nuptiam venit, quod si tempore Contractus notum fuisset, sponsalia non iniisset. *Arg. Cap. ut Circa. 4. cap. nulli. 8. de elect. in 6. cap. pastoralis. 4. de except. de novo enim emergentia novum requirunt Contentum. Arg. Cap. infirmante. 25. de offic. delegat.*

(B) Non simplex castitatis votum, sed Ordo sacer, professio religiosa, &

votum ingrediendi religionem contracta dirimunt sponsalia. *Cap. meminimus. 3. qui Cleric. vel vovent. Sponsalia autem de præsentis solvunt præcedentia Sponsalia de futuro. Cap. si inter. 31. de sponsal.*

(C) Matrimonium Contractam Gebelina non nisi post bimestris spatium consummare tenetur. *Cap. ex publico. 7. de convers. Conjugat.*

(D) Quia votum castitatis emisit, matrimonium licitè consummare nequit,

quit, sed, ut votum seruet, ad religionem ingrediendam manet obligata,

(E) Postquam semel in Commissarium consenserat, nisi nova emergat causa, ipsum velut suspectum perhorrescere non poterat.

(F) Declarato valido *Gebelina* matrimonio, in ejus erat arbitrio, vel id ipsum consummare, vel religionem intra bimestre intrare, *Cit. cap. ex publico.*

(G) Ante professionem laxiorem Ordinem ingredi valebat. *Arg. cap. ad nostram. 8. de Regulari.* Renuntiationes Novitiorum sub certa forma, quam *Trident. Sess. 25. de regular. Cap. 16.* præscribit, sunt instituendæ, quam tamen ad testamenti confectioem non esse extendendam docet S. Congregationis declaratio.

(H) Quamvis votum de strictiore Ordine ingrediendo emisisset, illi, quod Ordinem hunc ante ingressa fuerit, jam satisfactum esse notatur, &

licet in strictiori Religione manendi votum fuisset, nihilominus per professionem in laxiori Ordine factam ab illo libera est, & licitè in eo perseverare potest, voto enim priori tanquam simplici per secundum solenne est derogatum. Est expressus Textus *in cap. qui post votum. 5. de regular. in 6.*

(I) Mater efficaciter resistere nequibat, licet enim, qui ad strictiorem Ordinem transire cupit, à Superiore licentiam petere debeat. *Cap. licet. 18. de Regular. Gebelina* nullam amplius de bonis relictis disponendi habet potestatem; Annus Novitiatus integer debet esse & continuus, ideoque *Gebelina*, si, priusquam ad laxiorem Ordinem transmigraret, annum probationis in strictiori Ordine, è quo egressa est, non compleverit, novo Novitiatus anno probanda est, conformiter dispositioni. *Trident. Sess. 25. de Regular. Cap. 15.* quem Moniales remittere non possunt.

REGULA XXII.

Non debet aliquis alterius odio prægravari.

QUæres primò. Quis hujus Regulae sensus?

R. Ob alterius malè agentis factum, alius, qui ejus nec socius, nec particeps fuit, pœnam, damnum, aliudve in commodum sustinere non debet. *Ra. R. D. Schnorrenberg in Reg. Jur.*

ratio est: quia æquitas justitiæ exigit, ut ille solum gravetur, qui deliquit; & quis locus foret ignorantæ, si alie um crimen macularet nescientem? *Can. quis locus. 2. caus. 1. q. 4.*

Exempla hujus Regulae sunt in *Can.*

M fi